

EL

MAGAZÍN

Núm. 351

Divendres, 18 d'octubre de 2024

LLENGUA

A Catalunya encara hi ha vuit noms de pobles que no fan cas als criteris de l'IEC

MÚSICA

La discogràfica catalana Picap celebra 40 anys

DAVID SEIJAS

"Hi havia molt de doble personatge en la nostra vida"

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

DAVID SEIJAS

“Volia tornar a connectar amb el món del vi, però no des d’una mirada malalta”

Nascut en una família treballadora que tenia un bar a Seva, David Seijas (Vic, 1980) va arribar a dalt de tot en el món del vi. I això vol dir ser el sommelier d’El Bulli o rebre el Premi Nas d’Or quan només tenia 26 anys. Però al mateix temps va anar caient en un món d’addiccions que el portarien a l’infern. En va sortir, manté la passió pel vi sense beure’n i explica la seva vida a ‘Confessions d’un sommelier’ (Ara Llibres).

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Com que aquest llibre parla de moltes coses, no només d’addiccions i com se superen, voldria començar parlant del que està fent ara, del que l’il·lusiona. Què és Gallina de Piel... a part d’una expressió de Johann Cruyff?

És una manera de fer vins diferent, disruptiva. Es fan en diferents zones i amb diversos companys de viatge, perquè ens entenguem és com una mena de *coworking* intel·lectual i físic. No només hi ha una manera de fer vi, com no només hi ha una manera de mirar la vida. Sempre podem enfocar les coses d’una manera diferent, que això és molt d’El Bulli. Jo volia fer vi, i no tenia vinyes ni tenia celler...

A veure... vins sense vinyes ni celler, com s’entén això?

Al final, el que hem fet és aprofitar les amistats cultivades durant tants anys per impulsar una mena de *joint venture* en què tots hi guanyem. Tenim les nostres barriques en cada una de les zones on fem vi, amb un *vigilant* –un enòleg– a cada una amb qui estem en contacte en el dia a dia. I així podem fer un vi en diferents zones, tant de Catalunya com de l’Estat espanyol. Sempre dic que no tenir res és tenir-ho tot.

Vostè ja ho apuntava: iniciatives com aquesta, que trenquen esquemes, són el resultat d’haver treballat uns quants anys amb una ment en constant ebullició com la de Ferran Adrià?

Penso que moltes persones portem això incorporat, però no sabem detectar-ho. I tampoc en saben

les escoles, per exemple: a mi em van convidar a marxar d’alguna... però a l’arribar a El Bulli, amb aquella aflluència de creativitat i treballar amb en Ferran, que sempre et dona una pregunta més, potser sí que m’ha portat a intentar mirar-ho tot d’una manera diferent. I acabar fent un no-celler en una no-propietat, i anant aparentment en contra de convencions. I com en la truita de patates deconstruïda d’en Ferran, lògicament saps que sempre hi pot haver detractors.

Un s’ha de buscar la sort, però també hi juga la casualitat. La que el va portar a treballar, de molt jove, a El Bulli. Vostè hi havia anat una vegada com a comensal... i se li va obrir una porta impensable.

Vostè ho ha dit. És allò que la inspiració –o la sort– t’agafi treballant. I la inquietud de voler estar sempre a tot arreu. Llavors es pot ajuntar tot, es pot donar la màgia de ser allà en el moment indicat i passen coses impensables. Com va ser el meu cas: acabar de sopar, i sortir amb l’oportunitat de treballar una temporada a El Bulli. A partir d’aquí, tot...

Començant de baix fins arribar al cim, a ser el principal sommelier del millor restaurant del món.

I la importància que té, això de començar des de baix! Perquè després, si vas pujant, podràs empatitzar moltíssim amb la gent que tens a sota teu. És important haver netejat les copes, haver carregat les neveres... saber tot l’esforç que hi ha allà darrere i el poc premi que té, perquè aquest se l’endurà la persona que està més en contacte amb el client o amb el xef. Són transcendents aquests

“És un ofici on passen moltes coses en molt poc temps i això et va alimentant la dopamina. Quan deixes la carta de vins és el moment d'intentar entendre el client, de fer-lo feliç”

la gent que va passar per allà, aquesta cultura de l'esforç que s'hi practicava, i que ara sembla que estigui *demodée*. Que el lector veiés que a part de la suculència del menjar hi havia un gran esforç al darrere. Com diu, en alguns aspectes era més semblant a anar a una gran obra de teatre que a un restaurant: cada detall estava pensat perquè tothom visqués una gran experiència.

Que havia d'arrencar des del primer moment, ell volia que només d'arribar comencessin a passar coses. I de pressa!

Molt important! Baixem una mica de nivell i categoria: no és el que vostè vol quan arriba a qualsevol restaurant? A mi, el que m'agrada és que em diguin: “Hola, bon dia! Benvinguts, ara estem per vostès... li ve de gust un aperitiu?”. I que et portin unes olives o uns talls de llonganissa. Doncs això, que ja et fa sentir tan confortable, portat al màxim nivell: l'elecció d'un bon cava i uns *snacks*. Per aquí es comença.

Al deixar la carta de vins sobre la taula, explica que venia el moment clau. “En només uns minuts ens jugàvem gran part del nostre èxit. Meravellosa pressió. Adrenalina a full.” Una mica addictes a l'adrenalina, a la intensitat, sí que ho eren!

És un ofici en què passen coses en molt poc temps i això va alimentant aquesta dopamina. Era el moment d'intentar entendre el client, de fer-lo feliç a ell. Perquè avui hi ha sommeliers que intenten fer-se feliços a ells mateixos, que no escolten, i voldran portar allò que els agrada a ells. Per això jo, com a sommelier, he d'endevinar què li fa falta a vostè avui, què li agradarà amb aquest menú. I no per preu, fins i tot has de mirar de no passar-te i ser molt acurat. Aquest moment és màgic.

Hi surt sovint Juli Soler. L'home que va arrencar El Bulli, que va confiar en aquell jove atrevit que es deia Ferran Adrià... Ens quedem amb la impressió que era l'ànima d'aquell lloc, encara que la seva personalitat hagi quedat amagada darrere del geni de la cuina.

Hi ha un homenatge a Juli Soler, de qui sempre he dit que era el meu *pare* gastronòmic. Era la persona que, sense ell, no hauria existit la resta d'El Bulli. El *vistaire*, si em permeteu, que va apostar per en Ferran i el va deixar fer, que va creure en ell en moments en què anaven mal dades. I que tenia aquesta empatia que fa tanta falta avui, tan màgica per al comensal però també per al treballador... i amb molt d'humor i d'intel·ligència emocional.

La duresa, la intensitat d'aquesta feina, és quelcom que pot encaminar a buscar una forma d'evasió en l'alcohol o en altres substàncies?

Cert. La pressió és una cosa que aprenem a afrontar amb els anys. Fa vint anys, jo no la sabia gestionar igual que ara. Aquesta pressió hi era: cada persona que passava per la porta havia de viure la millor experiència gastronòmica de la seva vida, i això cada dia de la setmana excepte un de festa. Ja ens agrada i ens motivava... però com ho toleres? Cadascú ho fa d'una forma diferent. Jo, com que soc molt passional, em buidava... i omplia aquest buit amb altres substàncies com podia ser l'alcohol, d'al-

guna manera oblidaves el que havies aportat a tanta gent. Hi havia molt de doble personatge en la nostra vida, en el meu cas era –com dic en el llibre– el Dr. Seijas i Mr. Wine.

Quan s'acaba el projecte d'El Bulli, tot això s'accentua? La personalitat de David Seijas no acaba d'encaixar en altres projectes. De fet, no ens l'imaginem en un despatx.

Quan s'acaba El Bulli, s'acaba una etapa que és una forma de vida. Els que hem estat en un gran restaurant, sabem que es viu *per i per a* aquell lloc. Queda una buidor molt gran: no tens aquell contacte amb la gent, aquell copet a l'esquena del *qué bé que ho feu*. Jo soc hiperactiu, una mica TDAH, i no sé estar en un despatx. Se m'accentua aquesta forma d'evadir-me autodestructiva. Més hores lliures, menys obligacions i no m'agrada el que faig. Comença una època molt dura, de molt consum, tant d'alcohol com de cocaïna.

Enmig de tot això hi ha un moment de revelació. Una epifania, gairebé. Passa a l'Hospital de la Santa Creu de Vic, on ha anat a veure el pare greument malalt de càncer. L'acompanya el seu fill. La sensació de tres generacions juntes que potser no es repetirà.

És el moment, i perdonin l'expressió, en què et foten l'hòstia. A vegades, ha de venir-ne una d'aquestes per posar-te a lloc, o com explico, ha de morir el pare per començar a viure jo. I això és duríssim. Però ho he volgut explicar perquè aquest és un llibre de molta vida, i la gent que el llegeixi pot empatitzar amb diversos moments: potser hi ha gent que en viurà un de semblant a aquest. Parlo del pare a l'hospital, en estat terminal, parlo de l'olor de mort... i al costat d'això et fa veure que hi tens un nen que dependrà de tu, que encara no sap caminar. Aquest moment tan dur és el que em va donar l'oportunitat de renéixer.

El renaixement és complicat. No n'hi ha prou amb el clic d'aquest instant i la força de voluntat si no t'hi acompanyen. En el seu cas parla dels professionals, hi posa noms i cognoms.

En les addiccions, el primer pas és donar-se'n compte un mateix i el segon, demanar ajuda. Necessitem ajuda! I per això hi ha un homenatge a les persones que m'han ajudat. És un viatge de cada dia, de constància, però amb unes persones que et fan companyia sense les quals jo avui no seria aquí. I posar èmfasi que no és fàcil, que la cursa és llarga. Sis anys de recaigudes! Però el que compta no és les vegades que caus sinó les que t'aixeques.

El moment de tornar-se a posar una copa de vi a la boca –repetint-se a vostè mateix l'he d'escopir, l'he d'escopir– va ser important pel que representava de poder tornar a un món que li agrada i pel qual té una aptitud especial?

Hi ha un procés molt bonic per arribar aquí. I torna a ser molt *bullinià* en el sentit de qüestionar-t'ho tot. La meva psiquiatra em va dir que ho havia de deixar tot: els amics, l'oci... i en el meu cas, la feina. Ho vaig fer durant un temps, però també tenia la sensació que anava perdut per la vida, que m'estava perdent allò que era la meva passió. Potser al 99% de les persones els funciona aquesta teràpia, però en el meu cas no. El que vaig buscar era com podia donar-li la volta i poder tornar a connectar amb el món del vi però sense una mirada *malalta*. Això acaba en el moment d'enfrontar-te altra vegada a una copa de vi: tornaré a tastar! Anant, això sí, a contracorrent de tothom. No ho feu, sobretot, si esteu en un procés semblant: els sommeliers estem acostumats a tastar i escopir el vi gairebé com un acte reflex, perquè això és temptar la sort!

El lector veurà que els capítols del llibre tenen el títol manuscrit, amb lletra seva. Tots són en lletres majúscules, però cap al final no, són minúscules. I això no és una anècdota.

He fet una teràpia complementària, la grafoteràpia, que es fa a través de la lletra. No cal que sigui bona: el que fan és mirar les teves característiques, què diu la teva lletra de tu. La majúscula és un personatge, és *amagar-te de*, i torno a la minúscula, al jo.

“Ferran Adrià deia que a El Bulli tothom hi havia de viure la millor experiència gastronòmica de la vida. Jo em buidava, i després omplia el buit amb altres substàncies com l'alcohol”

petits passos, perquè tindràs una visió molt diferent de la que tindries si ja et posen a dalt de tot des del principi.

Els lectors veuran, al principi, uns capítols deliciosos que li explicaran com funcionava El Bulli per dins. Allò que el mateix Ferran Adrià definia com un espectacle. Un client anava allà a acumular sensacions, no només les del gust, i tots els que hi treballaven havien de formar part d'aquesta *mise en scène*.

Pensava que d'El Bulli ja s'havia explicat gairebé tot, perquè en pot trobar documentals, en pot recuperar les receptes... però potser faltava aquesta part de l'experiència viscuda des de dins, que era el que jo volia transmetre. Aquest homenatge a tota

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Esquerra com a exemple

Esquerra Republicana està al bell mig d'una batalla interna en la qual només hi haurà perdedors. La dinàmica de dins, en general, dels partits polítics resulta poc edificant i només fa que provocar la desafecció política de la ciutadania. Hi ha, però, més i menys. El problema no és que després d'un cicle polític advers es doni un període de confrontació per decidir com es reestructura i rehabilita la formació política, cosa ben lògica. La qüestió alarmant és l'esbandir en públic, sigui ERC o qui sigui, lluites caïnites en organitzacions on sembla que el que mou bona part dels membres de la direcció és una concepció descarnada del poder. La bona gent que milita, que és a la base d'aquest partit, és lògic que, més que desconcertada, estigui pensant a donar-se de baixa. No és una qüestió ni d'ideologia o d'estratègia. Les formes són el fons. D'aquests cas que, com dic, no és privatiu dels republicans però que amb ells ha pres una dimensió desconeguda, es posen en evidència algunes qüestions que resulten especialment destacades.

La primera és que els dos grans sectors confrontats i no fa gaire amics no tenen diferències estratègiques o programàtiques. Ni tan sols ho han intentat bastir d'alguna manera que ho pogués fer pensar. Són qüestions personals, de qui mana a qui, i de retrets sobre si s'ha estat a l'alçada de les vicissituds "històriques" dels darrers anys. La munió és de caça major: traïció, covardia, engany, falsedats, col·locar els amics... No hi ha mitges tintes. I això donarà molt més de si, en la mesura que al congrés que ha de decidir el futur li queda

encara un mes i mig d'interludi. Els personatges que encapçalen la confrontació, diguem que són un pèl particulars. Oriol Junqueras es vol reinventar poc conscient que el seu cicle personal i polític s'ha acabat. Com bona part dels líders d'això anomenat *procés*, necessiten fer un pas al costat si volen refer alguna cosa creïble. Estan amortitzats. Ells han protagonitzat una operació fracassada políticament. Posar-hi un to entre il·luminat i capellanesc no aporta res. La frase, encunyada per ell, que

Les rivalitats, les ànsies de poder... ens hem tornat bojós? Quin projecte de futur ens pot aportar gent que funciona d'aquesta manera?

"el junquerisme és amor" el perseguirà tota la vida. Haver-se posat de perfil quan el partit havia de prendre decisions difícils no li aporta cap crèdit. Marta Rovira destil·la ressentiment. Les seves raons tindrà. No es pot negar que té al darrere bona part de la plana major i els històrics del partit. Transmet nerviosisme, inquietud i inseguretat. Té al seu favor que sap que ha de marxar. No hi ha, però, cap diferència doctrinària o estratègica a argumentar. Només retrets sobre actuacions que provoquen serioses sospites sobre el funcionament del partit als darrers anys. A tots els bàndols, hi ha qui està a favor del pacte

amb els socialistes i qui no.

Un segon aspecte remarcable és tot el que està sortint sobre *propaganda B* i accions de falsa bandera. Sobretot, amb la naturalitat amb què s'explica i es pressuposa que això ho fa tothom. Brindar que es treballa amb eines mafioses hauria de fer caure la cara de vergonya al conjunt de l'organització. Que hi hagi algun descerebrat a qualsevol partit polític no es deu poder evitar, però que actuacions d'aquestes característiques s'organitzin i s'aprovin als òrgans d'un partit provoca que ens posem tots plegats en guàrdia. Una manera especialment recargolada i perversa de promoure *fake news*. Els cartells sobre l'Alzheimer i els germans Maragall es comenta sol i només pot ser concebut i aprovat per persones que no haurien de tenir lloc en la política democràtica. Com tampoc aquells que pengen ninots d'un líder polític, que teòricament volen blasmar, però perquè en realitat el reforci. Ens hem tornat bojós? Les rivalitats, les ànsies de poder, no poder passar per sobre d'un mínim d'exigències ètiques i morals. Quin projecte de futur ens pot aportar gent que funciona d'aquesta manera? L'excusa no pot ser que altres també ho fan, que això és comú en les estratègies de comunicació política modernes. El que cal és que militants i simpatitzants, del partit que sigui, abandonin aquells que han caigut tan baix.

Hi ha qui afirma que, passi el que passi a les eleccions americanes del novembre, el trumpisme ja ha triomfat tant als Estats Units com al món. Cada vegada tendeix més a creure que és així.

Carles Duarte

Milo de Angelis

Vivim envoltats de les ombres del passat: "La infantesa es fa fosca i no és seva/ ni meva, pertany a una pols difusa/ que ens embolcalla i ens emmudeix". Ens acompanyen els absents, els qui ja no hi són, però també aquells que vam ser nosaltres mateixos en edats prèvies, quan érem nens o joves. Anhels i memòria ens construeixen. Ens en parla el gran poeta milanès Milo de Angelis al seu llibre *Línia sencera, línia trencada*, traduït i prologat amb mà intel·ligent i precisa per Joan-Elies Adell, que aconsegueix preservar-ne el sentit i el batec.

Milo De Angelis hi tracta del fil que entreteixeix totes les vides, l'impuls que ens acosta a altres mirades, el desig i la tendresa, però també de la línia trencada que precipita l'existència dins el territori desafiador de la mort i l'oblit, que ens aclaparen inevitables. Ara bé, més enllà de la reflexió general, l'estructu-

ra del llibre s'organitza en quatre parts: Línia sencera, línia trencada; Nou etapes del viatge nocturn; Diàleg amb les hores comptades i Aurora amb navalla, d'esperit coincident, però prou diferenciades. Els poemes solen partir d'una imatge, d'un fet (posem per cas, les cigarretes mentolades que fumaven amb algú proper fa molts anys), com si fossin instantànies, des d'on el vers, com en un viatge interior, s'enlaira, sovint pels camins del record. El que ha existit adquireix una prodigiosa intensitat davant del no-res. Hi tornem per entendre qui som i ens il·lumina des de la pell de les emocions retrobades: "havia de tornar/ per una fosca crida dels llocs". Pertot hi presentim i hi reconeixem la fragilitat, que assoleix una naturalesa corprenedora davant de la proximitat de la desintoxicació, el tractament psiquiàtric, l'abisme del suïcidi (omnipresent a la darrera part, però també a la referència a la pel·lícula *Il grido-El crit* de Michelangelo Antonioni). En aquesta travessia vers el seu centre, Milo de Angelis es recolza

en antigues amistats, llibres, com *La lluna i les fogueres*, de Cesare Pavese, o en nosaltres que, quan llegim *Línia sencera, línia trencada*, ens hi sentim implicats. Singularment esfereïda és la ja esmentada part final del volum, Aurora amb navalla, on Milo de Angelis s'enfronta al gran tema del precipici, des d'històries i personatges diferents: "I caminarem sols en l'obscuritat fins al lloc crucial,/ fins a la barraca vora el riu, on acabarem/.../ forçarem el no-res a revelar-se", amb desolació i renúncia, però sense nihilisme: "El món continuarà en un altre lloc i us acomiada a tots en la cursa,/ acomiada la meua vida, breu, rotunda, definitiva." Hi percebem la presència latent i asfixiant de l'heroïna, amb la seva fórmula química encapçalant un dels poemes, però també diverses expressions de l'ansietat. La poesia de Milo De Angelis no constitueix un joc literari, ni té vocació d'amenitat. Ens commou i ens sotmet a la perplexitat, però ressona dins nostre com només ho aconsegueixen les obres clàssiques.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

LLUÍS LLACH 'Viatge a Ítaca' Movieplay, 1975

L'any vinent farà mig segle que Lluís Llach va publicar un dels seus millors discos, el mític *Viatge a Ítaca*. Partint dels poemes del poeta grec Kavafis, el cantautor va escriure una obra d'art que ocupava tota la cara A amb una peça a mig camí entre una simfonia clàssica i el rock progressiu. Per gravar va comptar amb la col·laboració dels manresans Manel Camp i Santi Arisa, antics membres del grup Fussion, i va aconseguir que l'àlbum sonés modern, avantguardista i que anés molt més enllà de la cançó d'autor. El disc va tenir molt bona acollida i se'n van vendre 150.000 còpies en pocs mesos, tot un rècord. La seva presentació en directe, en canvi, va ser accidentada. Llach va esgotar en poques hores les entrades per actuar sis dies seguits al Palau de la Música Catalana de Barcelona, però al final només va poder fer cinc dels concerts. *Exaltava* el públic i després del cinquè bolo el van detenir, el van

multar amb 100.000 peles i li van prohibir fer concerts a l'Estat durant vuit mesos. Tornant al disc, a la cara B hi ha quatre cançons convencionals. L'última és l'eterna "Abril 74", dedicada a la revolució dels Clavells de Portugal: "Companys, si enyoreu (...) jo me n'he fet soldat", canta a la penúltima estrofa. I sí, ara és soldat de l'ANC. Ja ho diu la saviesa popular: l'autonomia que ens cal és la de Portugal.

NOTES

La discogràfica Picap celebra 40 anys anant de festa

Un dels segells discogràfics més potents de l'escena catalana ha sigut (i és encara) Picap. I aquest octubre la discogràfica està de celebració perquè arriba al 40è aniversari, "quatre dècades en què hem treballat per posar el valor el talent dels Països Catalans i oferir música de qualitat, amb especial atenció als artistes que creen en llengua pròpia", expliquen des del mateix segell. I per commemorar com cal l'aniversari, Picap farà una festa el 24 d'octubre a la sala La Paloma de Barcelona que comptarà amb les actuacions d'artistes actuals del segell com Flashy Ice Cream, Scorpio, P.A.W.N. Gang,

Sexenni, Xicu, Júlia Blum, Iglú o Èric Vinaixa, que homenatjaran –fent versions– patums de la música nostrada que han estat vinculades al segell com ara Sau, Sangraït, Lluís Llach, Raimon,

Maria del Mar Bonet, Adrià Puntí, Port Bo, Blaumut o Tomeu Penya. L'acte, que serà conduït per Òscar Dalmau, també comptarà amb l'actuació de Gerard Jofre, que retrà homenatge al seu pare, Eugenio, un dels primers artistes que va treballar amb Picap (sí, al segle passat s'editaven molts discos d'acudits). La festa acabarà amb música enllaunada punxada per Phill Musical (Òscar Dalmau), amb pop català dels anys 60, seguit del DJ Sneaky Flex. Els 40 anys de Picap coincideixen també amb canvis al capdavant del segell. L'històric Joan-Carles Doval, fundador de la discogràfica, està en procés de jubilació i ha cedit les regnes a Albert López. Actualment de Picap, que segurament té un dels catàlegs de música catalana més importants del país (fa anys va comprar el fons d'Edigsa i PDI), també en pengen el segell Delirics, Suricat Music i Actual Records. Llarga vida!

EL TEST Ferran Erra

Has format mai part d'algun grup, banda o coral? De broma. Només he cantat en festes d'amics. **Primer disc que vas escoltar?** Els Beatles a casa. El disc era de la meva germana gran. **Quants discos tens aproximadament?** No en tinc cap. Havia tingut molts cassets però de discos cap. **Salva'n tres (de discos).** *London Calling*, de The Clash, algun de Joan Garriga i algun de David Bowie. **Grups o músics de capçalera.** The Clash, Joan Garriga, David Bowie i també Lou Reed, Talking Heads, Iggy Pop... **M'agrada tot tipus de música.** A casa, però, ara només escolto música clàssica. **Un concert (com a públic) per recordar.** Nina Hagen i Lene Lovich a Studio 54 de Barcelona.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

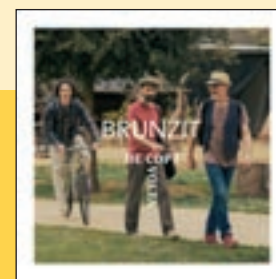
MON A LA COVA 'Indigestió'

Mon a la Cova és un *tio* imprescindible a l'hora de parlar del rock sinistre i fosc a Catalunya les últimes tres dècades. Es va donar a conèixer cantant amb el grup barceloní Casual, més endavant va iniciar una carrera en solitari i fa uns anys fins i tot va editar un disc conjuntament amb els banyolins Kitsch (*Kitsch a la Cova*). I ara, presenta un doble disc amb 19 peces del seu repertori remescrades i recreades per amics i saludats tan nostrats com internacionals. La portada i totes les il·lustracions del disc, espectaculars, són del manlleuenc Pol Robles.

COR 'Casa nostra'

Continuen arribant noves i interessants propostes des del País Valencià. L'última és *Casa nostra*, el primer disc del grup de Castelló de la Plana Cor amb una proposta eclèctica que combina pop amb músiques urbanes i ballables. El treball inclou 10 peces en català, i tot i que es tracta d'un àlbum de debut es nota que els músics ja estan bregats i tenen experiència. El cantant, lletrista i compositor Juanan Corcuera, per exemple, ja havia liderat projectes com Zona Zero, La Rana Manca o El Sombrero de Color. A veure si amb Cor hi ha més sort.

BRUNZIT 'De cop i volta'

Brunzit és un trio de música tradicional nascut a Olot el 2011 format per Joan Naspleda (flauta travessera), Adrià Garcia (violí) i Perepau Ximenis (acordió diatònic). *De cop i volta*, que van presentar el cap de setmana passat a la Fira Mediterrània de Manresa, és el seu tercer disc on mesclen temes propis amb clàssics tradicionals com "El ball pla de Sant Magí" o "Min Wahi El-Lami", una adaptació d'una melodia tradicional persa. Completen el disc dues versions: "Hellebore-Too late to sleep", del grup Naragonia, i "Per a tu Boi", de Jordi Fàbregas.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

351

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Topònims que no fan cas de l'IEC

Gran notícia: l'Ajuntament de Cabassers ha emprès fer el canvi del nom del municipi segons els criteris i l'expertesa de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Ara passarà de l'incorrecte Cabacés a Cabassers. A Catalunya hi ha encara vuit noms de municipis que tenen una denominació que no segueix la normativa de l'IEC o la tradició toponomàstica del país, però, en canvi, tenen caràcter oficial. Malgrat que el *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* conté tant la forma oficial, marcada amb un asterisc, com la normativa, en usos no oficials es recomana fer servir sempre la forma normativa des del punt de vista lingüístic.

Recordem que els altres vuit topònims no normatius són: Capmany (que hauria de ser Campmany, 'camp gran'), Figaró-Montmany (hauria de ser el Figueró i Montmany; el mas i hostal del Figueró és documentat des del 1399), Lladó (Lledó, que s'escriu com el fruit del lledoner), Massanes (Maçanes; ve de la paraula antiga i dialectal *maçana*, 'poma'), Navàs (Navars, topònim d'origen preromà, potser bascoide), Rialp (Rialb; ve del llatí *rivus albus*, 'riu alb'), i se li donà aquest nom per la tonalitat blanquinosa de la llera, a causa del seu caràcter calcari), Torrelavit (Terrassola i Lavit, ja documentats als segles XII i X, respectivament) i Forallac (Fonteta, Peratallada i Vulpellac, documentats als segles IX, XI i X, respecti-

vament).

És sabut, o potser no tant, que el franquisme va prohibir els topònims amb ortografia fabriana i va tornar a les formes anteriors, fixades el 1870 per l'Instituto Geográfico y Estadístico, que eren castellanitzades. En democràcia, alguns municipis van quedar ancorats amb les formes imposades pel franquisme el 1939. Si els topònims oficials estan mal escrits és perquè segons la legislació l'última paraula és dels ajuntaments, sense fer cas del criteri de l'IEC, que és l'autoritat lingüística per llei.

Molts d'aquests noms "incorrectes" eren les formes reconegudes durant la dictadura franquista. Seria com si en lloc de Sant Quirze de Besora hi hagués encara l'estrany nom de San Quirico de Besora. Llevat d'aquests vuit, la resta de municipis de Catalunya presenten la forma normativa com a oficial. S'ha de fer més cas als experts en matèria lingüística, de la mateixa manera que fem cas als metges, als enginyers, als arquitectes, etcètera. Com deia sant Agustí d'Hipona en els seus *Sermons* (164,14): "*Humanum fuit errare, diabolicum est per animositatem in errore manere*" ('Errar ha estat humà, però és diabòlic mantenir-se en l'error per orgull').

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

VIURE A CATALUNYA.
APRENEM CATALÀ
des de l'amazic

Material didàctic del Departament de Cultura per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'amazic.

amb el suport de:

EL 9 NOU

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ho podeu trobar a: EL9NOU.CAT

UNITAT 23: Diàlegs: La salut

EL RESTAURANT

LA TAVERNA D'EN SIDORO

Cuina casolana
i de proximitat

La fitxa

#Cuina tradicional
#Taverna
#Braseria

Rang de preu: €€

Menú d'entre setmana: 12,50 €
Menú cap de setmana: 17,50 €

Horari: De dimarts a dissabte
07.00 h a 00.00 h
Dilluns tancat
Cuina oberta tot el dia

Adreça: Carrer Pirineu, 20
GURB (08503)

☎ 93 883 16 89

🌿 Opcions per a vegetarians i vegans
🍷 Opcions per a celíacs

📷 @latavernadensidoro

Tres plats que no et pots perdre!

Pop a la gallega

Pollastre a l'ast

Capipota

La ressenya 🍴

Restaurant familiar de cuina tradicional ubicat a la localitat de Gurb.

Fantàstic per anar amb amics o família a gaudir de les seves tapes, els esmorzars de forquilla, el menú diari o el pollastre a l'ast de divendres al migdia.

La carta

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

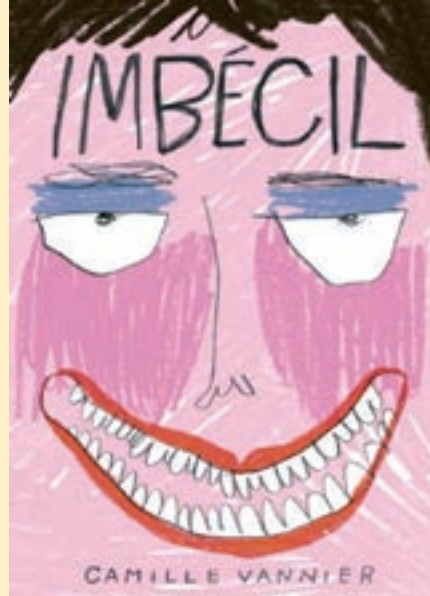
Jordi Remolins

Treure partit de la imbecil·litat

Més enllà de les qualitats cinematogràfiques –que les té– o l'interès de la història que explica –que també la té–, la pel·lícula *Segundo premio*, d'Isaki Lacuesta, ens retorna a una època del nostre passat que desgraciadament no sembla factible que hagi de tornar.

Encara que els nostàlgics a qui no els agrada la música sinó només tres o quatre cantants o pitjor encara cançons s'agafin com a un ferro roent als anys vuitanta perquè va ser molt comercial i present en les nostres vides, qualsevol comparació amb els noranta és irrisòria. L'efervescència creativa que es va viure a tots nivells durant l'última dècada del segle passat va afavorir no només que poguéssim sentir música boníssima i fins aleshores pràcticament intransitada sinó que altres disciplines artístiques com el cinema, la literatura o el còmic també se n'impregnessin.

Mentre que Los Planetas venien discos imprescindibles per entendre l'evolució musical ibèrica, el còmic també vivia una època daurada. Segurament arribava una mica tard, perquè algunes capçaleres com *Cimoc* o *Creepy* ja havien iniciat un decreixement que les va portar a la desaparició, però on *El Víbora* i diversos segells independents (La Factoría de Ideas, TMEO, Glenat o la mateixa La Cúpula) en van saber prendre el relleu. Entre aquells destacava un autor anònim, Álvarez Rabo, que utilitzava l'humor políticament incorrecte i un dibuix presumptament infantil o lletgista, que

connectava immediatament amb el públic més afí a l'*underground*.

En aquella època encara era fàcil entrar a llibreries ja extingides de Ripoll com la Filatèlia, Can Valentí o a Can Maideu, i submergir-te en una secció de còmics on trobaves des de superherois fins als manga que cada vegada prenién més dimensió, passant per tota mena d'artefactes que percentualment només consumíem quatre rarets, però que contribuïen a fer-nos sentir acollits en aquesta societat cada cop més centrípeta. Per això quan fa uns dies vaig entrar a la llibreria La Lluerna de Ripoll, i vaig veure la portada d'*Imbecil*, amb un dibuix que immediatament em va

remetre a l'estil de Rabo, m'hi vaig llançar com si fos un petit tresor.

I sí, el còmic autobiogràfic de l'autora parisenca instal·lada a Barcelona Camille Vannier podria ser un homenatge al galaico-basc Álvarez Rabo, 22 anys després de la seva retirada. Però més enllà de les similituds, Vannier articula unes històries que sorgeixen de moments "on les coses no li surten segons ho havia planejat perquè és d'on genera les millors anècdotes pels seus còmics i tires". El llibre està flanquejat per comentaris totalment destructius a les solapes, de l'estil "No digo que la chica no tenga chispa a la hora de escribir, pero francamente si me pongo un lápiz en el culo dibujo mejor!". Doncs au, a veure si ho intenta, que segurament els lectors tindrem nous motius de celebració ni que sigui per via rectal.

Dimecres 28 de febrer de 2024
¡Caramba! publica el 'comic book'
'Imbecil', de Camille Vannier

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Sergi Soler Ordeig

'Anora' de Sean Baker Sexe, amor, poder

Des que Sean Baker presentà *Tangerine* (2015), gravada amb un iPhone als carrers de Los Angeles, s'ha convertit en un dels grans –si no el més gran– del cinema independent americà. Les magnífiques pel·lícules posteriors, *Florida Project* (2017) i *Red Rocket* (2021), confirmaren aquest estatus. *Anora* (2024), havent guanyat el festival de Canes, és probable que l'elevi a la figura de mite. L'*Anora* és una jove prostituta de Nova York que comença un idil·li amb el fill d'un ric oligarca rus, que els portarà a casar-se. Aquesta situació inversemblant desencadenarà una sèrie de forces que posaran al límit la vida de l'*Anora*.

Aquest nou film no és sorprenent ni innovador dins l'univers cinematogràfic de Baker: càmera en mà, personatges excèntrics, ambients decadents, realitats que s'ignoren (voluntàriament)... També manté un punt de vista fidel a la realitat que es retrata, a l'altura dels mateixos protagonistes, sense caure en sentimentalismes compassius, que ja

hauríem de saber que són la primera forma de discriminació. En aquest cas, la pel·lícula compta amb dues parts ben diferenciades: una història d'amor estranya però lluminosa i una de tragicòmica, plena de desenganys, que es condensa en una sola nit, tot accelerant el ritme i la desesperació dels personatges.

Ens endinsem en un món paradoxal, la festa nocturna plena de luxe es barreja amb la vida indígena dels qui treballen. Veiem la cara freda de Nova York. La Coney Island d'hivern, la comunitat russa que hi habita. No es tracta d'una realitat extrema, però és la que és, i a partir d'aquí es construeix la història, que ens fa preguntar fins a quin punt podem ser dependents de les tribulacions d'un tercer,

i com la prostitució té un punt de misèria esfereïdor. El sexe, igual que a *Red Rocket*, hi té un pes molt important, però no es fixa en l'erotisme, sinó en el poder que l'acompanya i les conseqüències que té; també sobre el que identifiquem com a amor, les il·lusions que ens pot generar i el desengany posterior.

Anora representa la conjuminació perfecta de totes les tendències de Sean Baker; una història grotesca amb una perspectiva a l'altura de la situació. Una trama des d'on s'entreu la misèria dels seus personatges, però que no sents plenament fins al final de la pel·lícula, quan cauen totes les màscares i la realitat més brutal es fa percebre.

CINECLUB

'Costa Brava, Líban'

CINECLUB VIC
Dimarts, 22 - 20h
VO amb subtítols en català. Espai ETC

Líban, França i Catalunya, 2021. Dir. Mounia Akl. La família Badri viu allunyada de Beirut, en un oasi rural que contrasta amb els problemes de gestió de les deixalles de la capital del Líban.

'La fractura'

AC GRANOLLERS
Dimarts, 22 - 19h
VOSE
Cinema Edison

França 2021. Dir.: Catherine Corsini. Raf i Julie, una parella a punt de trencar, es troben a Urgències a la vora de l'asfíxia la nit d'una manifestació parisena de les *armilles grogues*.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

COMPETÈNCIA INDUSTRIAL

En els últims anys s'ha aconseguit un consens remarcable al voltant de la necessitat que la indústria recuperi, si no tot, part del protagonisme econòmic que havia tingut en el passat. La realitat ha acabat posant les economies occidentals en general i les europees en particular davant del mirall que haver cedit el gruix de l'activitat productiva a tercers països, particularment asiàtics, no ha estat el millor dels negocis. En primer lloc, perquè aquesta cessió de força industrial ha comportat la substitució per altres activitats amb menor productivitat, cosa que traduïda significa també menors remuneracions salarials. I en segon lloc, com es va fer particularment visible durant la pandèmia, provoca unes dependències que són qualsevol cosa menys favorables.

Es va generar el consens sobre la necessitat de recuperar múscul productiu i es va teoritzar sobre quin seria el punt òptim d'aquesta recuperació en termes de pes als PIB, però a l'hora de traslladar a la pràctica tant de corpus teòric la realitat s'ha acabat imposant. El sector públic ha abocat grans quantitats de recursos, alguns dels quals han arribat, certament, al teixit productiu principal, que és de petites i mitjanes empreses, sota la premissa que tota pedra fa paret. Però aquestes són moltes accions que si bé sumen no arriben a fer canviar veritablement el model productiu i s'ha optat per buscar el que els tècnics anomenen projectes tractors. Són projectes que requereixen grans inversions i en sectors que han tingut un desenvolupament escàs en els quals, si bé no es comença exactament de zero, s'hi està a prop.

Ha estat així que a Europa, i sota l'oportunitat que han donat els fons Next Generation, s'ha intentat donar una cobertura especial a sectors que es consideraven estratègics i que han motivat, en conseqüència, una atenció especial i molts diners per utilitzar com a esquer per a grans inversors. En els anys passats, s'han presentat grans projectes en àmbits com les bateries elèctriques o els semiconductors. Amb lletres més petites als titulars, s'està veient com alguns d'aquests grans projectes anunciats pateixen constants endarreriments en el calendari. L'economista Noelia Hernández

FREPIK

n'enumera alguns en un article a *On Economia*: les plantes de producció de semiconductors que Intel havia projectat a Alemanya i Polònia, o algunes plantes de bateries de diversos fabricants a Alemanya, Portugal o Itàlia. I no cal anar tan lluny perquè n'hi ha a Catalunya mateix: la planta de components de bateries que la coreana Lotte projectava a Mont-roig del Camp tindrà almenys un any de demora, i la reindustrialització de Nissan, que comparteixen la xinesa Chery i la catalana Ebro, també avança amb més lentitud que la comunicada inicialment.

Aquests projectes tenen en comú l'interès que rere la implantació mateixa i els llocs de treball que suposadament crearan tenen la capacitat de generar al seu voltant un ecosistema d'empreses proveïdores que, ja establertes o encara per crear, oferiran noves oportunitats de negoci i de feina. Aquest és el pretext amb el qual s'estan establint compromisos amb les administracions perquè aquests projectes tinguin un suport de diners

públics. Europa està posant com a factor diferencial en la competència internacional que té capacitat de posar sobre la taula diners públics. La pregunta que suscita aquesta decisió és si aquest és un factor prou atractiu. El que s'està demostrant fins ara és que és atractiu per donar titulars, però no ho és tant per accelerar l'execució de projectes.

Els recursos públics poden ser un incentiu, però també hi ha determinats aspectes per configurar un veritable ecosistema industrial. Una menor dependència energètica seria un primer pas, però en aquest aspecte també s'ha avançat més a cop de titular que en una veritable substitució dels combustibles fòssils com a primera opció. La situació de la innovació a Europa també està, ara mateix, per darrere dels competidors internacionals. Al continent, les recerques són avançades, però hi ha més dificultats perquè aquesta qualitat investigadora es traslladi de manera efectiva cap a una millor competitivitat industrial.

En el camp de la regeneració industrial, el diagnòstic és compartit. Hi ha necessitat de recuperar el vell esperit productiu que el continent va cedir amb massa facilitat. Ben diferent és assenyalar quin és el camí per aconseguir aquest objectiu. D'entrada, Europa ha entrat a competir en camps en els quals hi ha altres regions internacionals que també hi estan interessades i que ja disposen d'algunes condicions (energètiques, investigadores, de qualificació de la mà d'obra i tantes d'altres) més favorables. En un món en el qual s'estan produint dependències, Europa hauria de saber localitzar en quins àmbits està més avançada i aprofundir en aquest fet diferencial. Seria passar d'un intercanvi de productes a un intercanvi de dependències. Captar inversions internacionals sempre és interessant, però s'ha de partir de la premissa que aquestes inversions tal com arriben poden marxar. Per això, complementar l'enlluernament amb grans projectes internacionals, amb els que s'estiguin forjant en el teixit industrial propi, és un camí per explorar. Hi hauria menor dependència de les decisions preses en despatxos a milers de quilòmetres i donaria oportunitat a crear aliances per fer projectes més grans i més competitius.

INDICADORS

Preus més baixos

L'índex de preus de consum (IPC) ha caigut fins a l'1,7% al setembre a Catalunya, set dècimes menys respecte del mes passat, segons confirmen les dades de l'INE. Es tracta de la variació interanual més baixa des del març del 2021 (+1,3%). El descens dels combustibles i carburants i productes energètics i l'increment més moderat del preu dels aliments i de l'electricitat han motivat la baixada.

Més creació d'empreses

La constitució d'empreses a Catalunya es va incrementar un 14,5% el tercer trimestre d'enguany en comparació amb el mateix període de l'any passat i es va situar en 4.794, segons l'estadística mercantil recollida pel Col·legi de Registradors. Aquest percentatge és el mateix que el registrat per la mitjana estatal. La xifra contrasta amb els canvis de seu, una dada en la qual Catalunya té saldo negatiu.

EL SO DE CAMINAR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

Venus sempre hi és

Una caminada de tarda sempre és regeneradora. Fer la sol pot arribar a ser terapèutica i en un dia de festa, una potenciadora d'alegria interior. Caminar per veure una posta de sol sempre és increïble, espectacular si hi ha núvols primis, i si a sobre hi busques quelcom a l'horitzó és un esdeveniment fascinant.

Aquest cop, el motiu principal era veure el "cometa del segle". Mentre feia l'ascens pel camí, la ment va viatjar pel temps passat. Com que els experts han comentat que aquest cometa no tornarà a ser vist fins d'aquí a mil anys, m'imagino com haurien viscut els avantpassats un fenomen puntual al cel. Si s'adonarien de l'aparició d'una nova llum, si tindrien por del fet o era un motiu d'esperança. No tenia cap resposta clara, però em va crear una mena d'excitació pel que esperava veure i com hi reaccionaria. No tenia la necessitat de preguntar-me què podia ser,

ara tenia la resposta clara i concisa del que era i per què passava en aquell precís instant. Fins i tot sabia ben bé com havia de ser.

La qüestió és que amb aquests pensaments vaig arribar al cim amb una expectativa creada. Encara que el sol era present, tenia clar on havia de mirar: a l'oest. I de sobte, vaig poder diferenciar un punt estirat, que s'anava allargant fent una ratlla a l'horitzó llunyà. Era una sensació increïble, semblava que m'hagués esperat per començar el seu recorregut. Em feia sentir petit a la immensitat, on depenia d'una grandesa universal. L'emoció m'envaïa tot el cos, un calfred va pujar per l'esquena. Estava ebri, la sensació de viure una cosa extraordinària i única, estava eufòric. Per sort no hi havia ningú per compartir aquell succés, perquè llavors molt a prop de la línia, que començava a desaparèixer, en va aparèixer un altre, que es desenvolupava igual, i poc després la tercera línia feia el mateix. Uns segons de dubte, per centrar-me a la realitat i deduir que eren traces d'avió que reflectien a la llum del sol. I llavors, desconcertat per la realitat, vaig recordar l'acció de badar, de veure la vida com un espectador, sense judici. Em vaig acomodar i vaig practicar l'art d'observar.

Quan la nit avança i el sol s'amaga, mirant a l'oest es pot veure el planeta Venus. Me'l mirava tranquil·lament i m'afirmava que la majoria dels dies es fa present. Per tant, algú fa moltíssims anys també el veia cada dia i li va posar un nom amb significat. Lligat a la mitologia, a les històries que explicaven allò que encara no es podia demostrar, però que servien per entendre la vida i no tenir-hi tanta por. Venus és la deessa de l'amor i la fertilitat, potser per això surt al capvespre per recordar-nos que ens hem d'estimar.

Al final vaig veure el cometa del segle, que potser no tornaré a veure, però amb el que em quedo de l'experiència és amb Venus, protectora de la naturalesa, que demà hi tornarà a ser com cada dia que torna a començar.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 18-10-2024 al 24-10-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Normalment ets espontani, però aquests dies estaràs més reflexiu i els altres se n'adonaran. Si acabes de començar una relació, compartiu més temps i augmenta la confiança.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Atraus més l'atenció dels altres. Pots desprendre un encant especial i ho notaràs. De mica en mica deixes enrere un assumpte que t'ha fet perdre la son en les darreres setmanes.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Sembla que has de prendre decisions en el sector de la salut. A l'empresa on treballes es viuen alguns canvis interns. Inverteixes en l'equip per la pràctica d'un esport.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si fa temps que estàs en solitari o de flor en flor, entres en una etapa en què pots iniciar una relació sentimental duradora. Els nous hàbits de salut comencen a donar resultats.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

El sector familiar o domèstic et reclamen. Poden ser assumptes familiars per resoldre o una reparació a casa. Disposes de molta energia i l'esport t'ajudarà a canalitzar-la.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Gestions relatives a una herència, crèdit o ajut. Si fa temps que no veus els germans es dona una trobada. Compres articles decoratius per preparar la llar per a la tardor.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Aquests dies podries estar una mica capritxós i gastar més del compte. Vols perdre uns quilets abans de festes i comences a fer exercici. Vius una casualitat ben curiosa.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Per molts anys! El Sol torna al teu signe i renoves energies per al nou període que inicias. Has conegut algú interessant, però no te n'acabes de fiar i encara no vols començar res.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Dies de cabòries pel que fa als diners. El Sol per la Casa XII et pot ajudar a tenir una visió més holística de les coses. Una persona penedida podria demanar-te perdó.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Algú et contempla amb interès i vol saber més de tu. Etapa per ampliar el cercle de coneguts i fer amistats. Si has viscut una mala experiència, pots compartir-la a la xarxa.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Una persona més gran que tu pot intentar manipular-te i portar-te al seu terreny i hauràs de posar límits. Si encara no ets pare/mare, sospeses la possibilitat d'adoptar.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

S'activa el teu costat més místic i romàntic i gaudeixes de la tardor en bona companyia. Notícia relacionada amb l'habitatge. Pot ser una herència o l'entrega d'un pis.

PASSATEMPES

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Descomptant el cas de la sardina, per ser exactes n'hauríem de dir encimentaments / 2. Porteta a terra per accedir als monjos. Ballaré un fox tot clavant cops de puny / 3. Pilar prim. Estat en què la larva es creu nimfa; és una neurosi. Part interior de la roda / 4. Nansa de cordillet pel braç de gitano. Família de cucs que repten enrera / 5. Intents d'introduir Tomistes. Mineral partidari del jardi / 6. No és el paio que compta els 100 metres, sinó el que estableix la data. Estan en consonància amb el zènit / 7. És indispensable per l'aeròbic. Xiïta partidari de dotze imams i una marona / 8. Contínua, com la febre de la mala cosina. La mort del hòbit / 9. Enmig dels cims. Orgullosa com una flor d'aquelles que broten amb supèrbia. Per la unió / 10. Es veuria en Fidel, si no fos pel successor. Híbrid entre diaca i monarca?: no, tija de doble feix / 11. Per l'europea. Ocell nascut per una antologia de casualitats. El ciclista de les galàxies / 12. Altera altera i veuràs com donen l'alarma. Sucre per empolsinar per l'altra banda / 13. All remenat. Digne de seure a la banqueta, i no pas de suplent.

VERTICALS: 1. Típica intoxicació de dissabte. Utopia de fumador / 2. Abracen en Nèstor. Tendència a veure la pluja com les llàgrimes dels déus. Plaç il·limitat / 3. Punt de trobada del dia que s'acaba amb allò de la 1H. Cell esbojarrat que hauria pogut ser llec / 4. Del combat que dura fins després de morts. Flor navegable / 5. Guarneixo de branques. Com que venerava la serp va degollar el sofista / 6. Fa remor. Cosina itàlica de la naftalina

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

per dessodificació. Cau enlaire / 7. Abominat sense explosius. Sol·licitud, en part, a en Groucho. Al cor d'en Llull / 8. Es comporta com un gos. Entomares el sermó / 9. Centre de producció de versos nostàlgics. N'era la llei que obligava a pavimentar les taules / 10. Goita, el caigut de la naftalina! Deixar anar una coça de diccionari. Aborígen sense origen / 11. Os que es trenca amb soroll de gelat. Aquell que va capgirar el llec / 12. La roba més mona. Antic dibuix de carcerari que ara és del primer que pasa.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: alta

		9	7					
	8		4	5	1	7		
	2							1
	4	1						
		6	3		4	2		
						4	5	
8								6
		4	1	6	8			7
					5	3		

Dificultat: baixa

4								
	5	6			2	4		
					4			5
3	4				9			7
5	9				3			4
	7		5					9
2			7					
		7	8				2	6
								1

QUADRE NUMÈRIC

5	-	6	-		-4
-					
	-	7	-	1	-4
+					
2	+		-		1
3		7		-7	

SOPA DE LLETRES

Y	X	G	R	A	U	W	A	C	C
N	J	L	G	I	U	Q	A	C	A
O	X	I	E	X	C	S	T	M	M
D	F	T	I	P	T	C	Y	P	O
O	A	S	S	A	B	R	A	C	N
C	A	T	N	O	R	A	T	M	T
K	N	Y	M	A	G	R	A	N	A
H	A	J	I	J	C	G	V	C	T
D	S	M	A	O	Y	G	I	Y	O
M	A	N	D	A	R	I	N	A	B

Troheu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

Caqui
Carbassa
Castanya
Codony
Figa
Magrana
Mandarina
Moniato
Raïm
Taronja

SOLUCIONS

	-7	7		3
1	9		8	2
	-		+	+
-4			-	4
	-		-	-
-4	3	-	6	-

M	A	N	D	A	R	I	N	A	B
H	A	J	I	J	C	G	V	C	T
K	N	Y	M	A	G	R	A	N	A
D	S	M	A	O	Y	G	I	Y	O
O	A	S	S	A	B	R	A	C	N
D	F	T	I	P	T	C	Y	P	O
O	X	I	E	X	C	S	T	M	M
N	J	L	G	I	U	Q	A	C	A
Y	X	G	R	A	U	W	A	C	C

1	6	7	2	4	5	3	9	8
9	3	4	1	6	8	5	7	2
8	5	2	9	3	7	1	6	4
2	7	8	6	1	9	4	5	3
5	9	6	3	8	4	2	1	7
3	4	1	5	7	2	9	8	6
7	2	5	8	9	3	6	4	1
6	8	3	4	5	1	7	2	9
4	1	9	7	2	6	8	3	5

9	8	5	4	2	6	7	3	1
1	3	7	8	9	5	2	6	4
2	6	4	7	1	3	9	5	8
6	7	2	5	4	1	8	9	3
5	9	8	6	3	7	1	4	2
3	4	1	2	8	9	5	7	6
7	2	9	1	6	4	3	8	5
8	5	6	3	7	2	4	1	9
4	1	3	9	5	8	6	2	7

E	N	T	E	R	A	M	E	N	T	S	
T	R	A	P	A	B	O	X	A	R	E	
I	L	A	G	E	T	S	I	L	E	T	
L	A	I	T	A	D	E	I	T	A		
C	R	O	N	O	L	E	G	Z	N	T	
A	I	R	E	I	M	A	M	I	T	A	
S	I	N	O	C	O	S	A	O	B	I	T
I	M	U	F	A	N	O	S	A	U		
D	E	L	F	I	D	I	A	R	C	A	
E	C	A	S	U	A	R	I	E	T		
A	L	E	R	T	A	E	C	A	L	G	
L	A	L	E	R	V	A	C	A	B	L	E

Dificultat: alta

Dificultat: baixa

esotèric shopping night

25, 26 i 27 d'octubre

LA FIRA DE BRUIXES DE RIPOLL

CONSULTA
PROGRAMACIÓ

Més informació a www.ripollcomerc.cat

Organitza:

Col·labora:

Amb el suport de:

